

INVENTARIS VAN DE ARCHIEVEN VAN DE RECHTSVOORGANGERS VAN HET WATERSCHAP ZOOMVLIET

**ARCHIEF VAN HET WATERSCHAP DE POLDERS VAN NIEUW-VOSMEER
(1879) 1934-1987 (1989)**

Paul van Dun
Joss Hopstaken

Roosendaal 1994

VOORWOORD

ALGEMENE INLEIDING OP DE INVENTARIS VAN DE ARCHIEVEN VAN DE RECHTSVOORGANGERS VAN HET WATERSCHAP ZOOMVLIET.

ARCHIEF VAN HET WATERSCHAP DE POLDERS VAN NIEUW-VOSMEER (1879) 1934-1987 (1989)

INLEIDING INVENTARIS

- A Stukken van algemene aard
- B Stukken betreffende afzonderlijke onderwerpen
  - I Organisatie*
    - I.1 Bestuursinrichting*
    - I.2 Bestuur*
  - II Hulpmiddelen bij de taakuitvoering*
    - II.1 Personeel*
    - II.2 Archief*
    - II.3 Eigendommen, belastingen en financiën*
      - II.3.1 Eigendommen*
      - II.3.2 Belastingen*
      - II.3.3 Financiën*
        - II.3.3.1 Begrotingen*
        - II.3.3.2 Rekeningen*
  - III Uitvoering van de taak*
    - III.1 Keur*
    - III.2 Vergunningen*
  - IV Waterstaatkundige werken*
    - IV.1 Algemeen*
    - IV.2 Waterkeringen*
    - IV.3 Waterpeil*
    - IV.4 Waterleidingen*
    - IV.5 Bemaling*
    - IV.6 Sluizen, stuwen, bruggen en duikers*
  - V Land- en vaarwegen*
  - VI Stukken behorende tot de archieven van de rechtsvoorgangers*
  - VII Kaarten*
  - VIII Stukken waarvan de het verband met het archief onbekend is*

VOORWOORD

Het boekwerk dat nu voor u ligt bevat de inventarissen van de archieven van de acht waterschappen in West-Brabant, die per 1 januari 1988 zijn opgeheven en opgegaan in het waterschap Zoomvliet. Hierin vindt u een beschrijving van de waardevolle stukken uit de polderarchieven, die bewaard dienen te blijven. Veel van die polders zijn vele eeuwen geleden ontstaan, maar toch bevatten de hier beschreven archieven vrijwel alleen materiaal uit de twintigste eeuw. Eerder werden immers al door de heren A. Delahaye en W. van Ham de soms tot de late middeleeuwen teruggaande oudere archieven beschreven.

Ik ben verheugd dat wij u dit boekwerk kunnen presenteren. Het besluit van de algemene vergadering van het waterschap Zoomvliet om tot inventarisatie over te gaan, betekende een afsluiting van een tijdperk en een veiligstelling van belangrijk materiaal. Nu wij op de drempel staan van de overgang van het waterschap Zoomvliet naar het waterschap het Scheldekwartier is het mooi dat we dit binnen de korte bestaansperiode van het waterschap Zoomvliet hebben kunnen afsluiten.

Dank zijn wij verschuldigd aan de heer J. Hopstaken en aan de heer P. van Dun, die aan deze inventarisatie gewerkt hebben. Op prettige en snelle wijze hebben zij in samenwerking met het gemeentearchief Roosendaal en Nispen dit werk voor ons uitgevoerd.

Wij hopen door deze archivering te hebben bijgedragen aan het behoud van vele waardevolle gegevens voor de geschiedenis van deze streek. Voor ons is dit dan uiteraard met name de waterschapsgeschiedenis van West-Brabant.

Steenbergen, november 1994

De voorzitter van het
waterschap Zoomvliet,

F.J.P.M. van der Heyden

ALGEMENE INLEIDING OP DE INVENTARIS VAN DE ARCHIEVEN VAN DE RECHTSVOORGANGERS VAN HET WATERSCHAP ZOOMVLIET.

Binnen het kader van reorganisatie van het waterschapsbestel in West-Brabant besloten Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant in de jaren tachtig tot de oprichting van verschillende nieuwe waterschappen, waaronder het waterschap Zoomvliet. Dit waterschap nam met ingang van 1 januari 1988 de taken over van acht voormalige waterschappen. Dat waren de Gewijzigde Cruislandspolders, de Graaf Hendrikpolder, het Westland, de Heense Polder, de Ligne, de Wouwse Gronden, de Polders van Halsteren en de Polders van Nieuw-Vosmeer. Deze acht rechtsvoorgangers van het waterschap Zoomvliet vormden een gevarieerd geheel, zowel in ouderdom als omvang. Het waterschap de Gewijzigde Cruislandspolders kon zijn geschiedenis terugvoeren tot de late middeleeuwen, terwijl de waterschappen de Ligne en de Wouwse Gronden pas respectievelijk in 1917 en in 1935 tot stand kwamen. Het waterschap de Graaf Hendrikpolder was slechts 650 hectare groot, maar het al genoemde waterschap de Gewijzigde Cruislandspolders omvatte niet minder dan 5.000 hectare.

Inmiddels komt aan de geschiedenis van het waterschap Zoomvliet ook al weer een einde. Met ingang van 1 januari 1995 zal dit waterschap met de waterschappen de Agger en de Mark-Vlietlanden opgaan in het nieuwe waterschap het Scheldekwartier. In dit vooruitzicht besloot het dagelijks bestuur van het waterschap Zoomvliet in 1993 tot het laten inventariseren van de archieven van zijn rechtsvoorgangers. Voor een deel was deze taak eerder al uitgevoerd door de archivariissen A. Delahaye en W.A. van Ham. Zij inventariseerden de archieven van zes waterschappen, namelijk de rechtsvoorgangers van de Gewijzigde Cruislandspolders, de Graaf Hendrikpolder, het Westland, de Heense Polder, de Polders van Halsteren en de Polders van Nieuw-Vosmeer¹. Als eindpunt van deze inventarissen gold het jaar 1935. De archieven van de waterschappen de Ligne en de Wouwse Gronden waren in het geheel nog niet geïnventariseerd.

In juli 1993 werd begonnen met het inventarisatieproject, waarvan het resultaat nu voor u ligt. Vanuit het waterschapskantoor te Steenbergen en de gemeentehuizen van Steenbergen, Nieuw-Vossemeer en Halsteren werden de archieven voor de ordening en beschrijving overgebracht naar het gemeentearchief Roosendaal en Nispen. Daar beschreef J.M.W. Hopstaken de archieven van de waterschappen de Wouwse Gronden en de Ligne, alsmede de archieven na 1935 van de waterschappen de Graaf Hendrikpolder, het Westland en de Heense Polder.

In januari 1994 werd zijn taak overgenomen door P.E.H.M. van Dun, die de archieven na 1935 van de waterschappen de Gewijzigde Cruislandspolders, de Polders van Halsteren en de Polders van Nieuw-Vosmeer ordende. Tevens beschreef hij de kaarten, tekeningen en foto's en stelde hij een aanvulling samen op de inventaris van het archief van het waterschap de Oud-Glymespolder, rechtsvoorganger van het waterschap Westland. In zijn inventaris van de archieven van het waterschap Westland had A. Delahaye namelijk ook een deel van het archief van het voormalige waterschap de Oud-Glymespolder opgenomen. Dit laatste waterschap was in 1934 bij het waterschap Westland gevoegd. Het overgrote deel van het archief van de Oud-Glymespolder bleef echter in het gemeentehuis van Halsteren berusten en werd in 1963 niet door Delahaye beschreven. Kennelijk is na 1963 dit archief wel overgebracht en beschreven, maar een inventaris kon niet worden gevonden, zodat het aanvullende gedeelte opnieuw beschreven moest worden.

Bij de huidige inventarisatie werden ten slotte nog enige stukken opgenomen, die door het streekarchief Nassau-Brabant te Zevenbergen aangetroffen werden in de archieven van de gemeenten Steenbergen en Nieuw-Vossemeer. Deze stukken dateren allemaal van voor 1935, waarvan de oudste uit de zestiende eeuw. Begin november 1994 kon het inventarisatieproject worden afgerond.

Na schoning resteert er in totaal een kleine 25 meter archief. Als richtsnoer bij de selectie voor vernietiging gold de door de minister van WVC in 1993 vastgestelde Lijst van voor vernietiging/bewaring in aanmerking komende archiefbescheiden van waterschappen van na 1935. Een enkele maal werd hiervan afgeweken. Zo werden bijvoorbeeld vanwege het historisch belang de kohieren van de omslag wel bewaard voor de periode waarin het waterschap de omslag zelf inde. In de jaren zestig en zeventig traden met uitzondering van het waterschap de Polders van Halsteren alle waterschappen namelijk toe tot een gemeenschappelijke regeling voor het innen van de waterschapslasten.

Voor de taken en de geschiedenis van waterschappen in het algemeen wordt verwezen naar de bestaande literatuur², voor de taken en geschiedenis van de rechtsvoorgangers van het waterschap Zoomvliet wordt verwezen naar de inleidingen per archief. Nadrukkelijk worden de raadplegers van de archieven hier ten slotte nog eens

---

¹ Zie voor de Gewijzigde Cruislandspolders, de Graaf Hendrikpolder, het Westland en de Heense Polder A. Delahaye en W.A. van Ham, Archief van de gemeente Steenbergen. IVe afdeling de gedeponeerde archieven (Steenbergen, 1963), pp. 5-102. Voor de archieven van de polders van Nieuw-Vosmeer zie W.A. van Ham, Het archief van het waterschap "De polders van Nieuw-Vosmeer" (Z.p. 1967). Zie ten slotte voor de archieven van de polders van Halsteren A. Delahaye, 'Het oud archief van het waterschap "De polders van Halsteren"', in A. Delahaye en G.W.G. van Bree, De archieven van Halsteren (Halsteren, 1970), pp. 205-246.

² Zie H.J.M. Havekes e.a. (eds.), Het waterschap in kort bestek (Den Haag 1991) en J.C.N. Raadschelders en Th.A.J. Toonen (Eds.), Waterschappen in Nederland. Een bestuurskundige verkenning van de institutionele ontwikkeling (Hilversum 1993).

gewezen op de zogenaamde algemene series, zoals de notulen, correspondentie en dergelijke. Ook en met name over specifieke zaken valt daar heel veel te vinden. Rest nog te vermelden dat de archieven openbaar zijn met uitzondering van de personeelsdossiers, die dertig jaar na het afsluiten van het dossier openbaar worden.

Roosendaal, november 1994,

Paul van Dun
Joss Hopstaken

**ARCHIEF VAN HET WATERSCHAP DE POLDERS VAN NIEUW-VOSMEER
(1879) 1934-1987 (1989)**

INLEIDING

In haar vergadering van 26 juli 1934 besloten Provinciale Staten om over te gaan tot uitbreiding van het op dat moment bestaande waterschap de Polders van Nieuw-Vosmeer. Samen met de Nieuwe Heipolder en de Beciuspolder werd vervolgens een nieuw waterschapsverband gevormd. Het had een oppervlakte van zo'n 1.480 hectare. Het bestuur van dit nieuwe waterschap bestond uit de dijkgraaf en vier gezworenen.

De taak van het waterschap was voornamelijk het onderhouden van de waterstaatswerken in haar gebied. Hiertoe behoorde ook zo'n zeven kilometer zeedijk. Na 1955 ging het beheer van deze waterkeringen over op het in dat jaar opgerichte Hoogheemraadschap de Brabantse Bandijk. Daarnaast behoorde onder andere het onderhoud van wegen tot de taken van het waterschap.

Voor de financiering van haar werkzaamheden kon het waterschap bij de ingelanden waterschapslasten heffen. Deze op grondbezit gebaseerde belasting was binnen de Polders van Nieuw-Vosmeer niet overal gelijk. Zo waren de lasten op gronden in het gebied van het oude waterschap en in de Beciuspolder gelijk. De gronden in de Nieuwe Heipolder en nabij Notendaal werden slechts voor een derde van dit bedrag aangeslagen. Dit had echter ook gevolgen bij de bepaling van het stemrecht. De ingelanden van de duurdere polders hadden per hectare ook drie keer zoveel stemmen. Het een en ander werd geregeld in het bijzonder reglement.

De stormvloedramp die een groot deel van Zuid-West Nederland de eerste februari 1953 teisterde, richtte ook in de Polder van Nieuw-Vosmeer forse schade aan. De buitendijken braken door en ook in de binnendijken werden een paar grote gaten geslagen. Door het in- en uitstromende zeewater werden bovendien veel kunstwerken vernield, slibden een aantal watergangen dicht en leden de wegen veel schade. Daarnaast veroorzaakte de stormvloedramp ook onnoemelijk menselijk leed. Zo verloor de zoon van dijkgraaf De Wit het leven. Hij was samen met M. Zwijters, zoon van de kastelein, op weg naar de Rolafsluis om deze af te sluiten, en naar de Pelsendijk om de bewoners daar te waarschuwen, toen hun auto van de dijk werd geslagen³.

De Deltawerken dienden de nodige bescherming tegen het zeewater te gaan bieden. Ze betekenden voor de waterstaatshuishouding wel dat er veel aanpassingen noodzakelijk waren. Ingrijpend waren in dit kader onder andere de aanpassingen aan het gemaal 'Zoute Sluis' en de werkzaamheden in verband met de aanleg van de Rijn-Scheldeverbinding. Indien noodzakelijk werd nauw samengewerkt met andere waterschappen, lagere overheden en bijvoorbeeld landbouworganisaties.

Samenwerking en uiteindelijk concentratie met andere waterschappen bleek onafwendbaar. Financiële armslag en een grotere bestuurskracht waren hier de voornaamste argumenten. Na een lange voorbereidingsperiode ging het waterschap de Polders van Nieuw-Vosmeer per 1 januari 1988 op in het waterschap Zoomvliet.

INVENTARISATIE

Het beheer van het archief was een taak van de secretaris-penningmeester. Na de opheffing van het waterschap ging deze taak over op het nieuwe waterschap. Het archief van de gelijknamige rechtsvoorganger werd geïnventariseerd door W.A. van Ham en opgenomen in de in 1967 in opdracht van de Brabantse Bandijk uitgegeven 'Inventaris van het Oud archief van het waterschap de Polders van Nieuw-Vosmeer'.

Voor inventarisatie had het in deze inventaris beschreven archief een omvang van ruim zeven meter. Een deel hiervan - de bescheiden tot circa 1955 - was al globaal beschreven en geordend. De meer recente bescheiden waren grotendeels met behulp van de code zoals opgesteld door de Unie van Waterschappen geordend. Helaas werd de code niet altijd even consequent toegepast. Voor de huidige ordening is het schema zoals gepubliceerd in Nederlands Archievenblad 87 (1983) blz. 359-360 als uitgangspunt genomen.

Na inventarisatie en opschoning bleef er zo'n twee meter van het archief over. Bij de selectie werd de door de minister van WVC in 1993 vastgestelde vernietigingslijst voor waterschapsarchieven als hulpmiddel gebruikt.

---

³ Zie ook Kees Slager, De Ramp, een reconstructie. Tweehonderd ooggetuigen over de watersnoodramp van 1953. Verhalen om nooit te vergeten. (Goes, 1992) Blz. 111-112.

Lijst van voorzitters, bestuursleden en secretaris-penningmeesters, 1935-1987

Voozitters

1935-1944	Johannes C.J. Swagemakers.
1944-1971	Cornelis J.T.M. de Wit.
1972-1979	Ary H. van Nieuwenhuijzen.
1980-1987	Franciscus Brooijmans.

Leden

1935-1937	Marijn K. Brooijmans.
1935-1941	Kornelis Th.L. Moors.
1935-1944	Cornelis J.J.M. de Wit.
1935-1947	Ary J. van Nieuwenhuijzen.
1938-1945	Johannes J. Perdaems.
1941-1972	Godefridus C.A.M. Moors.
1945-1959	Gillis de Jager.
1946-1972	Machiel C.M. van Boven.
1947-1971	Cornelis A. Poortvliet.
1959-1970	Ary W. van Nieuwenhuijzen.
1971-1971	Ary H. van Nieuwenhuijzen.
1972-1987	Willem J. van Nieuwenhuijzen.
1973-1979	Franciscus Brooijmans.
1973-1987	Jac. Veraart.
1972-1987	A.L.C. de Wit.
1980-1987	Jacob J. Chr. Zandee.

Secretaris-penningmeesters

1932-1957	Karel Schoutens.
1957-1987	Emile F.P. Schoutens.

INVENTARIS

A STUKKEN VAN ALGEMENE AARD

PN1-PN2.	Notulen van het bestuur en van de stemgerechtigde ingelanden, 1931-1987.	1 deel, 1 pak
-.	Stemgerechtigde ingelanden 1932-1963. NB: <i>Zie inv.nr. NV4 oud archief.</i>	
-.	Bestuur 1931-1946. NB: <i>Zie inv.nr. NV6 oud archief.</i> PN1. Bestuur 1946-1957. 1 deel NB: <i>Notulen over 1953 ontbreken.</i> PN2. 1957-1987.	1 pak
-.	NB: <i>Tot 1963 enkel bestuur, vanaf dan ook stemgerechtigde ingelanden.</i> Register van uitgaande stukken, 1932-1939. NB: <i>Zie inv.nr. NV15, oud archief.</i>	1 deel

B STUKKEN BETREFFENDE AFZONDERLIJKE ONDERWERPEN

I ORGANISATIE

I1 BESTUURSINRICHTING

PN3.	Stukken betreffende de oprichting van het waterschap, 1935-1936.	1 omslag
PN4.	Stukken betreffende het vaststellen en wijzigen van het bijzonder reglement, 1934, 1956, 1968, 1979.	1 omslag
PN5.	Grenskaarten van het waterschap met besluit van Gedeputeerde Staten tot vaststelling van de grenzen, alsmede kaart met grenswijzigingen, 1969, z.j.	1 band, 1 stuk
PN6.	Stukken betreffende de reorganisatie van de waterschappen in West-Brabant, uitmondende in de oprichting van het waterschap Zoomvliet, 1979-1987.	1 omslag

I2 BESTUUR

PN7.	Stukken betreffende de benoeming, bezoldiging en het ontslag van bestuursleden. 1935-1987,	1 omslag
PN8-PN11.	Staten van stemgerechtigde ingelanden, 1936-1978. PN8. 1936-1942, 1944-1945 PN9. 1948-1951 PN10. 1955-1956, 1959-1960 PN11. 1962-1978	1 kaartsysteem, 3 omslagen 1 kaartsysteem.

II HULPMIDDELEN BIJ DE TAAKUITVOERING

II1 PERSONEEL

PN12-PN19.	Stukken betreffende aanstelling, taakuitoefening, bezoldiging en het ontslag van personeel, 1931-1957. PN12. Petrus Cools, geb. 30-08-1902, polderwerker, 1954.	8 omslagen
------------	--	------------

- PN13. P. Koolen, P. Zn., geb. 22-08-1898, polderwerker, 1938-1943.
- PN14. Adrianus Koolen, geb. 06-05-1901, polderwerker, 1938-1943.
- PN15. Franciscus Krieger, geb. 03-09-1870, bode, 1936.
- PN16. Johannes Jacobus van Loenhout, geb. 16-01-1897, polderwerker, 1954.
- PN17. Theodorus Johannes van Loenhout, geb. 17-07-1897, polderwerker, 1954.
- PN18. Karel Jan Schoutens, geb. 25-05-1892, secretaris – bode - penningmeester, 1931-1957.
- PN19. Emile Franciscus Petronella Schoutens, geb. 1-9-1926, secretaris - bode - penningmeester, 1957.

II.2 ARCHIEF

- PN20. Alfabetische naam- en trefwoordenindex op de notulen van het waterschap de Polders van Nieuw-Vosmeer over de jaren 1847-1935, opgemaakt 1964. 1 deel

II.3 EIGENDOMMEN, BELASTINGEN EN FINANCIËN

II.3.1 Eigendommen

- PN21. Stukken betreffende de aan- en verkoop en opmeting van eigendommen, 1935, 1957-1987. 1 omslag

II.3.2 Belastingen

- PN22-PN57. Kohieren van de omslag, 1935-1966, 1968-1972. 36 omslagen
- PN22. 1935/1936
- PN23. 1936/1937
- PN24. 1937/1938
- PN25. 1938/1939
- PN26. 1939/1940
- PN27. 1940/1941
- PN28. 1941/1942
- PN29. 1942/1943
- PN30. 1943/1944
- PN31. 1944/1945
- PN32. 1945/1946
- PN33. 1946/1947
- PN34. 1947/1948
- PN35. 1948/1949
- PN36. 1949/1950
- PN37. 1950/1951
- PN38. 1951/1952
- PN39. 1952/1953
- PN40. 1953/1954
- PN41. 1954/1955
- PN42. 1955/1956
- PN43. 1956/1957
- PN44. 1957/1958
- PN45. 1958/1959
- PN46. 1959/1960
- PN47. 1960/1961
- PN48. 1962
- PN49. 1963
- PN50. 1964
- PN51. 1965
- PN52. 1966
- PN53. 1968

- PN54. 1969
 PN55. 1970
 PN56. 1971
 PN57. 1972
- PN58. Besluit van het waterschap zich aan te sluiten bij een gemeenschappelijke regeling tot invordering van de waterschapslasten, 1975. 1 stuk
- PN59. Omslagverordening alsmede besluit tot wijziging, 1981, 1986. 1 stuk

II.3.3 Financiën

II.3.3.1 Begrotingen

- PN60-PN111. Begrotingen, 1935-1987. 52 omslagen
 NB: *Van 1935 tot en met 1960 loopt het begrotingsjaar van juli tot en met juni. Uitzondering is 1960-1961, dat van juli 1960 tot en met ultimo 1961 loopt. Vanaf 1962 is het begrotingsjaar gelijk aan het kalenderjaar.*
- PN60. 1935/1936
 PN61. 1936/1937
 PN62. 1937/1938
 PN63. 1938/1939
 PN64. 1939/1940
 PN65. 1940/1941
 PN66. 1941/1942
 PN67. 1942/1943
 PN68. 1943/1944
 PN69. 1944/1945
 PN70. 1945/1946
 PN71. 1946/1947
 PN72. 1947/1948
 PN73. 1948/1949
 PN74. 1949/1950
 PN75. 1950/1951
 PN76. 1951/1952
 PN77. 1952/1953
 PN78. 1953/1954
 PN79. 1954/1955
 PN80. 1955/1956
 PN81. 1956/1957
 PN82. 1957/1958
 PN83. 1958/1959
 PN84. 1959/1960
 PN85. 1960/1961
 PN86. 1962
 PN87. 1963
 PN88. 1964
 PN89. 1965
 PN90. 1966
 PN91. 1967
 PN92. 1968
 PN93. 1969
 PN94. 1970
 PN95. 1971
 PN96. 1972
 PN97. 1973
 PN98. 1974
 PN99. 1975
 PN100. 1976
 PN101. 1977
 PN102. 1978

PN103. 1979
PN104. 1980
PN105. 1981
PN106. 1982
PN107. 1983
PN108. 1984
PN109. 1985
PN110. 1986
PN111. 1987

II.3.3.2 *Rekeningen*

PN112-PN163.

Rekeningen, 1935-1987.

52 omslagen

NB: *Van 1935 tot en met 1960 loopt het rekeningjaar van juli tot en met juni. Uitzondering is het jaar 1960-1961, het rekeningjaar loopt dan van 1 juli tot en met ultimo 1961. Met ingang van 1962 is het rekeningjaar gelijk aan het kalenderjaar.*

PN112. 1935/1936
PN113. 1936/1937
PN114. 1937/1938
PN115. 1938/1939
PN116. 1939/1940
PN117. 1940/1941
PN118. 1941/1942
PN119. 1942/1943
PN120. 1943/1944
PN121. 1944/1945
PN122. 1945/1946
PN123. 1946/1947
PN124. 1947/1948
PN125. 1948/1949
PN126. 1949/1950
PN127. 1950/1951
PN128. 1951/1952
PN129. 1952/1953
PN130. 1953/1954
PN131. 1954/1955
PN132. 1955/1956
PN133. 1956/1957
PN134. 1957/1958
PN135. 1958/1959
PN136. 1959/1960
PN137. 1960/1961
PN138. 1962
PN139. 1963
PN140. 1964
PN141. 1965
PN142. 1966
PN143. 1967
PN144. 1968
PN145. 1969
PN146. 1970
PN147. 1971
PN148. 1972
PN149. 1973
PN150. 1974
PN151. 1975
PN152. 1976
PN153. 1977
PN154. 1978

PN155. 1979
PN156. 1980
PN157. 1981
PN158. 1982
PN159. 1983
PN160. 1984
PN161. 1985
PN162. 1986
PN163. 1987

III UITVOERING VAN DE TAAK

III.1 KEUR

PN164. Stukken betreffende het ontwerpen, vaststellen en wijzigen van keuren, 1939-1965. 1 omslag

III.2 VERGUNNINGEN

PN165. Vergunningen verleend aan de Ambachtsheerlijkheid van Oud en Nieuw-Vossemeer en Vrijberghe, 1935-1955. 1 omslag

PN166. Vergunning verleend aan het Rijk in verband met de aanleg van Rijksweg 18, 1936. 1 omslag

PN167. Vergunningen verleend aan de P.T.T., 1936-1960, 1966, 1973, 1975, 1983-1984, 1986-1987. 1 omslag

PN168. Vergunningen verleend aan derden, 1938-1987.
NB: *Met hiaten.* 1 omslag

PN169. Stukken betreffende het verlenen van vergunningen aan de N.V. Waterleidingmaatschappij N.W.-Brabant, 1940-1964. 1 omslag

PN170. Vergunningen verleend aan de gemeente Nieuw-Vossemeer, 1953-1956, 1969. 1 omslag

PN171. Vergunningen verleend aan de N.V. P.Z.E.M., 1954-1955. 1 omslag

PN172. Vergunningen verleend aan de N.V. P.N.E.M., 1954-1967, 1974-1975, 1983. 1 omslag

PN173. Verordening met voorwaarden voor het leggen, hebben en onderhouden van kabels, ca. 1973.1 stuk

PN174. Vergunningen verleend aan de NV Grondmij., 1974, 1976, 1985. 1 omslag

IV WATERSTAATKUNDIGE WERKEN

IV.1 ALGEMEEN

PN175. Stukken betreffende het herstel van de watersnoodrampschade, 1953-1957. 1 omslag

PN176. Stukken betreffende de ruilverkaveling van de Heerenpolder, 1963-1964. 1 omslag

PN177. Rapport inzake de ruilverkaveling Westland met definitief plan wegen en waterlopen en toewijzing eigendom, beheer en onderhoud, 1964. 1 omslag

- PN178. Verslagen van besprekingen door de 'Werkgroep Schelde-Rijnverbinding' gehouden met ondermeer het waterschap, 1965. 1 omslag
- PN179. Studie verricht door ingenieurbureau Lievense naar de in de Roosendaalsche en Steenbergsche Vliet noodzakelijke aanpassingen aan de Deltawerken, 1966. 1 omslag
- PN180. Stukken betreffende aanpassingen van de Beciuspolder in verband met de veranderingen als gevolg van de Deltawerken, 1966-1967. 1 omslag

IV.2 WATERKERINGEN

- PN181. Legger van waterkeringen, 1935. 1 katern
- PN182. Stukken betreffende de verbetering van de dijk van de Beciuspolder, 1936-1938. 1 omslag
- PN183. Aantekening over de kosten van bijzonder onderhoud aan de zeedijken in de periode van 1953 tot en met 1959, 1959. 1 stuk
- PN184. Beschikking waarbij Gedeputeerde Staten een besluit van het waterschap vernietigen om geen bomenaanplant op de binnendijk van Nieuw-Vossemeer tussen de Rolafse Dijk en de Rubeerdijk toe te staan, 1955. 1 stuk
- PN185. Stukken betreffende het verzwaren van de dijken, 1956. 1 omslag
- PN186. Besluit van Gedeputeerde Staten tot intrekking van de legger van waterkeringen van het waterschap. Met bijlage, 1968. 1 omslag

IV.3 WATERPEIL

- PN187. Stukken betreffende het door de Nederlandsche Heidemaatschappij opgestelde afwateringsplan voor de Heerenpolder, 1958-1959. 1 pak
- PN188. Stukken betreffende het door de Nederlandsche Heidemaatschappij opgestelde afwateringsplan voor de Heenske polder en de Graaf Hendrikpolder, 1958. 1 omslag

IV.4 WATERLEIDINGEN

- PN189. Legger van waterleidingen, gemerkt A en genummerd 1-15, 1939. 1 omslag
- PN190. Stukken betreffende het graven volgens bestek TD 1340 van een waterleiding langs de Veerweg, 1957-1958. 1 omslag
- PN191. Stukken betreffende de verbetering van de afwatering van het Boerengors, 1962. 3 stukken
- PN192. Stukken betreffende de onenigheid ontstaan tussen de gemeente Nieuw-Vossemeer en het waterschap over het dempen en verleggen van de watergang langs de Veerweg, 1971-1972. 1 omslag
- PN193. Legger van watergangen, 1972-1973. 1 deel

PN194. Besluit om het beheer en onderhoud van de hoofdafwateringssloten en duikers gelegen langs de op- en afrit van de brug over de Eendracht, alsmede het onderhoud van de halve dijksloot achter de nieuw gemaakte hoogwaterkering in de Beciuspolder van Rijkswaterstaat over te nemen. Met situatietekening als bijlage, 1976. 2 stukken

IV.5 BEMALING

PN195-PN200. Stukken betreffende de bouw van het gemaal Zoute Sluis in het kader van de aanpassingen in verband met de uitvoering van de Deltawerken, 1966-1968. 1 doos, 1 pak, 4 omslagen
NB: *Stukken zijn deels afkomstig uit het archief van het Technisch Bureau van de Unie van Waterschappen.*
PN195. Voorbereiding, 1962-1967.
PN196. Bestek en voorwaarden no 1614, 1966.
PN197. Plankaart en technische tekeningen, 1965-1967. 1 pak
PN198. Technische tekeningen serie 9269, 1966-1967. 1 doos
PN199. Uitvoering en bijkomende werken, 1966-1968.
PN200. Notulen van bouwvergaderingen, 1966-1968.

IV.6 SLUIZEN, STUWEN, BRUGGEN EN DUIKERS

PN201. Stukken betreffende het herstel van de schade aangericht aan de Zoute Sluis door inundatie, 1940-1946. 1 omslag
NB: *Betreft oorlogsschade.*

PN202. Bestek en voorwaarden van een afsluitbare duiker met bijkomende werken in de Nieuw-Vosmeerse dijk, 1954. 1 omslag

PN203. Stukken betreffende een geschil tussen de gemeente Nieuw-Vossemeer en het waterschap over het leggen van een duiker onder de Molenweg nabij de 'Oude Tol', 1955-1959. 1 omslag

PN204. Stukken betreffende het overeenkomstig bestek TD 1879 bouwen van een stuw en het leggen van vijf duikers in de Heerenpolder, 1959. 1 omslag

PN205. Stukken betreffende de in de Molenkreek gelegde duiker, noodzakelijk als gevolg van de bouw van de weg tussen Nieuw-Vossemeer en Bergen op Zoom, 1961-1962. 1 omslag

PN206. Vergunning van het Hoogheemraadschap West-Brabant om in de Eendrechtspolder, percelen sectie D nrs. 309-314, de duikers 30 cm. dieper te mogen leggen, 1977. 1 stuk

V LAND- EN VAARWEGEN

PN207. Stukken betreffende het heffen en invorderen van liggeld in de haven van het waterschap, 1936-1957. 1 omslag

PN208. Stukken betreffende de overdracht van het beheer en onderhoud van wegen aan de gemeente Nieuw-Vossemeer, 1936-1965. 1 omslag

PN209. Bestekken opgesteld door de Nederlandsche Heidemaatschappij in het kader van herstel en verbetering van de wegen in het waterschap, 1953, 1960. 1 omslag

PN210. Stukken betreffende het maken van een wegverzwaring langs en op de Binnendijk, 1962-1963. 1 omslag

PN211.	Stukken betreffende het onttrekken van een gedeelte van de Nieuw-Vosmeerse dijk aan het openbaar verkeer. 1972.	1 omslag
PN212.	Stukken betreffende de asfaltering van grintwegen, 1973-1974.	1 omslag
PN213.	Staat met opgave van de lengte en oppervlakte van de wegen van het waterschap, alsmede vermelding van de aard van de verharding van deze wegen, ca. 1975.	1 stuk
PN214.	Ingekomen brieven met minuut van antwoord inzake het achterwege blijven van handelen door het waterschap tegen het door derden onttrekken van wegen aan het openbare wegennet door obstakels op te werpen, 1976.	1 omslag

VI STUKKEN BEHORENDE TOT DE ARCHIEVEN VAN DE RECHTSVOORGANGERS

PN215.	Legger van waterleidingen gemerkt B., 1879.	1 omslag
PN216-PN217.	Rekeningen van de drie polders alsmede van het 'gemeene land' over de jaren 1901-1902, opgemaakt 1902-1903. PN216. 1901 PN217. 1902	2 omslagen

VII KAARTEN

PN218.	Kadastrale kaart van het waterschap. 1986.	1 blad

VIII STUKKEN WAARVAN DE HET VERBAND MET HET ARCHIEF ONBEKEND IS

PN219.	Stukken betreffende het tracé van het in de gemeenten Nieuw-Vossemeer en Steenbergse gelegen en door de PNEM geëxploiteerde elektriciteitsnet, 1979.	1 omslag

Interieur en exterieur van het gemaal Brooymans in de Gewijzigde Cruislandpolders.